

OBSAH / TABLE OF CONTENTS

with Learning Difficulties

Úvod	11
Introduction	13
Druhý rok realizace výzkumného zámeru	17
The Second Year of Research Realization	
Speciální potřeby žáků v kontextu Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání	17
Special Needs of Pupils in the Context of the Framework Educational Programme for Basic Education	
Marie Vítková	
Logopedické aspekty ve vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností	25
Logopedic Aspects in Education of Pupils with Impaired Communication Ability	
Komunikační kompetence a narušená komunikační schopnost u žáků na 1. stupni základních škol	31
Communication Competences and Impaired Communication Ability of Pupils at 1 st to 5 th grade of Primary School	
Barbora Bočková, Ilona Bytěšníková, Radka Horáková, Jiřina Klenková	
Analýza výskytu narušené komunikační schopnosti u žáků na 1. stupni základních škol v Jihomoravském kraji	45
Analysis of Occurrence of Impaired Communication Ability in Primary School Pupils in the South Moravian Region	
Jiřina Klenková	
Komunikační výchova ve Školním vzdělávacím programu	51
Teaching Communication Skills in School Education Programmes	
Martina Kolářová	
Budování komunikační kompetence u žáků na 2. stupni Základní školy logopedické	51
Building Communication Competences in 5 th to 9 th Grade of Primary School for Pupils with Speech Impairment	
Marcela Mikolášková	

Přístupy k terapii vývojové dysfázie

69

The Approach to Therapy of Developmental Dysphasia

Barbora Bočková

Specifika komunikačních schopností nadaných žáků

85

na základních školách v Jihomoravském kraji

Particularities of Talented Pupils' Communication Abilities

in Primary Schools in the South Moravian Region

Marie Havelková, Petr Kachlík, Lenka Procházková

Intervence u sluchově postižených žáků

Intervention in Pupils with Hearing Impairment

Možnosti integrace a socializace jedinců s postižením sluchu s ohledem na úroveň jejich komunikačních dovedností a na kulturu neslyšících

103

Integration and Socialization of Persons with Hearing Impairment

with Respect to their Communication Skills and the Deaf Culture

Radka Horáková

Posunkový jazyk ako primárna forma komunikácie nepočujúcich

111

Sign Language as the Main Means of Communication of Deaf People

Darina Tarcsiová

Připravenost pedagogů na integraci žáků s postižením sluchu

123

na 1. stupeň běžných základních škol v Jihomoravském kraji

Teacher's Preparedness for Integration of Pupils with Hearing Impairment

to the Primary Schools in South Moravia Region

Radka Horáková

Analýza školního zařazení dětí s kochleárním implantátem

137

School Enrollment of Children with Cochlear Implants

Katerina Hádková, Lenka Inglová, Lea Květoňová

Rozvoj komunikačních kompetencí u žáků se specifickými poruchami učení

Development of Communication Competences in Students

with Learning Difficulties

(Communication Competence of Pupils with Specific Learning Difficulties)

Komunikační kompetence a jejich rozvoj u žáků se specifickými poruchami učení na základních školách v Jihomoravském regionu
Communication Competence of Pupils with Specific Learning Difficulties at Primary Schools in South Moravian Region and Possibility of its Development

Dana Brožová

(Author / Autorka)

Hudební výchova a její možnosti při rozvoji komunikačních dovedností u dětí se specifickými poruchami učení

The Role of Music Education in Development of Communication Competences of Children with Specific Learning Difficulties

Blanka Knopová

(Music Education / Hudební výchova)

Komunikativní přístup ve výuce cizího jazyka u žáků se specifickými poruchami učení

Communicative Approach in Foreign Language Teaching to Pupils with Specific Learning Difficulties

Svetlana Hanušová

(Foreign Language Teaching / Cizí jazyk)

Žáci se specifickými poruchami učení ve výuce francouzského jazyka – výsledky výzkumu provedeného na školách Jihomoravského kraje

Pupils with Specific Learning Difficulties in French Language Classes – Results of a Research Conducted on South Moravian Schools

Hana Kyloušková

(French Language Classes / Francouzština)

Výuka cizím jazykům se zřetelem na žáka s narušenou komunikační schopností

Foreign Language Teaching Considering Pupils

with Impaired Communication Ability

Problematika počáteční výuky ruského jazyka u žáků s narušenou komunikační schopností – výsledky výzkumu

The Initial Stage of Teaching Russian in Classes with Pupils with Impaired Communication Abilities – research results

Renée Grenarová

(Initial Stage of Russian Language Classes / Počáteční výuka ruského jazyka)

Foneticko-fonologická kompetence u žáků s narušenou komunikační schopností při učení se němčině

Phonetic and Phonological Competence of Pupils with Impaired Communication Abilities in Learning German

Věra Janíková

(German Language Classes / Počáteční výuka němčiny)

Komunikace žáků se zdravotním postižením	Communication of Pupils with Disabilities	
Analýza souvislostí mezi poruchou motoriky a narušenou komunikační schopností u dětí s pohybovým postižením	229	
Analysis of Coherence between Disturbed Motor Ability and Impaired Communication Ability in Children with Physical Impairment		
<i>Marie Vítková</i>		
Verbálna aktivita v komunikácii učiteľa a žiakov so stredne ľažkou mentálnej retardáciou	241	
Verbal Activity in Communication Between a Teacher and Pupils with Moderate Mental Retardation		
<i>Stanislava Mandzáková</i>		
Specifika výuky české literatury žáků se speciálními vzdělávacími potřebami		
Particulars of Czech Literature Education in Pupils with Special Educational Needs		
Komunikace českých žáků a žáků-cizinců s epickým textem (výzkum recepce)	251	
Communication of Czech Pupils and Pupils-Foreigners with the Epic Text (Reception Research)		
<i>Naděžda Sieglová</i>		
Intencionální literatura pro děti a mládež ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami	261	
Intentional Literature for Children and Youth in Relation to Pupils with Special Educational Needs		
<i>Milena Šubrtová</i>		
Lyrický text v komunikaci s prepubescentním čtenářem (výsledky výzkumu recepce uměleckého textu žáky se speciálními vzdělávacími potřebami)	279	
Lyrical Text in Communication with a Prepubescent Reader (Results of a Research on Reception of Artistic Texts by Children with Special Education Needs)		
<i>Jitka Zítková</i>		
Umělecký přednes poezie a prózy ve znakovém jazyce (PEDAGOGICKÁ POEMA)	293	
Art Poetry and Prose Performance in Sign Language (PEDAGOGICKÁ POEMA)		
<i>David Kroča</i>		

Seznam obrázků, tabulek a grafů/ List of Pictures, Tables and Graphs	313
--	-----

Seznam autorů / Authors	317
-------------------------	-----

Jmenný rejstřík / Name Index	319
------------------------------	-----

Věcný rejstřík / Subject Index	321
--------------------------------	-----

Rozhovor významné týmu představily výsledky již realizovaného výzkumu, který se uskutečnil v prostorách Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v kontextu výzkumu s náročnou komunikační schopností. Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami II (2008). Přílohu sborníku tvoří CD ROM s plným zněním všech příspěvků zkonferenčních bloků, které jsou součástí monografie. Výsledky jsou rozděleny do čtyř kapitol, které mají povahu kapitol v monografii, jsou prezentovány jednak v monografii *Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností*, jednak v monografii *Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami II (2008)*.

Prezentovaná monografie *Vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností* je rozdělena do šesti tematických okruhů, které řeší problematiku vytváření komunikačních kompetencí u žáků, u nichž se projevuje narušení komunikačních schopností v období základního vzdělávání. Tematickým blokům předchází úvodní stránky téžitely výzkumného zaměření prof. PhDr. Marie Vítkové, CSc. *Speciální potřeby žáků v kontextu Rámce vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, v něž je prezentována činnost druhého řetězu realizace výzkumného zaměření.

V čistáhlém prvním bloku se příspěvky věnují logopedickým aspektům ve vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností. První příspěvek je zaměřen na otázky výzkumu komunikačních kompetencí a narušení komunikační schopnosti u žáků základních škol (Bočková, Bytěšníková, Horáková, Klenková), na jeho obsah navazuje analýza výskytu narušené komunikační schopnosti u žáků na 1. stupni základních škol v Jihomoravském kraji (Klenková). Téma vzdělávání žáků s narušenou komunikační schopností vhodně doplňují příspěvky o problematice Školního vzdělávacího programu Logopedická škola (Kolářová a Mikolášková). Následující příspěvky věnují pozornost vzdělávaných žáků s dysfazii (Klenková) a přístupům k terapii vyvojové dysfazie (Bočková). Závěr bloku se zaměřuje na specifiku komunikačních schopností nadaných žáků na základních školách v Jihomoravském kraji (Havelková, Kachlik, Procházková).

Druhý blok se týká intervence u sluchově postižených žáků při vytváření komunikačních dovedností, jsou v něm zařazeny tři příspěvky. Prvním jsou výsledky díloha výzkumu z oblasti připravenosti pedagogů na integraci žáků s postižením sluchu (Horáková), následuje problematika poslunkového jazyka jako primární forma komunikace nešťavných (Tarciová), ve třetím příspěvku je analýza školního zařazení dětí s kočičím implantátem (Hádková, Ingallová, Květoňová).